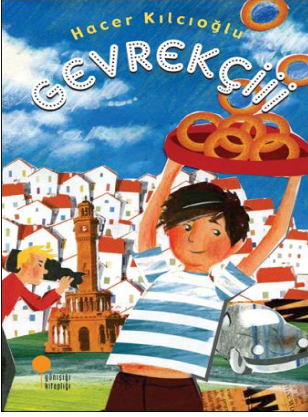

GEVREKÇİİ¹

Muharrem AKTEN

Bu yapıtın tüm karakterleri sizinle yaşıt çocuklar.

Hepsi de aile ekonomisine katkı sağlamak zorunda.

Arkadaşları oyun oynarken çalışmak zorunda olan bir çocuğun neler hissettiğini anlamaya çalıştınız mı?

Çalışan çocukların canı da oyun oynamak, yaşıtları gibi okula gitmek istemez mi?

Sizce, bir aile nasıl bir çaresizlik yaşar da çocuğunun çalışmasına göz yumar?

Peki, bir insan bir çocuğun yaşamını tamamen değiştirebilir mi?

Hacer Kılçioğlu'nun 9-12 yaş aralığındaki çocuklara seslenen 'Gevrekçii' adlı yapıtı 2013 yılında Güneşli Kitaplığı tarafından yayımlandı.

Sokakta, aniden bastıran yaz yağmuruna tutulan yalnızca Gevrekçii Mahmut, Belgeselci Frank ve zayıf bakımsız bir köpekti. Üçü de birbirini yağmur dindikten sonra fark etti. Onları tam yağmur sonrası arkadaşlığıydı...

“Genç adam, sundurmanın altından çıkmadan önce son bir kez göğe baktı, çocuğa seslendi. ‘Gevrek bitmiş!’ Çocuk elindeki tablaya bakarak yanıt verdi: ‘Yağmurlu havalarda kahvede çok insan oluyor’”(2013:16).

İşte bunlar Frank ve Mahmut arasındaki dostluğu başlatacak ilk iki cümleydi... Frank, Türkiye'deki çocuk işçiler üzerine belgesel çeken Fransız belgeselcidir. Yağmurlu bir günde yolunun kesiştiği Mahmut'la olan arkadaşlığı Frank'a belgeselini çekmesine yarayacak zemini hazırlar. Mahmut'a ise hem bir ağabey kazandırır hem de daha iyi bir yaşamın kapısını aralar...

¹ Kılçioğlu, Hacer (2013). *Gevrekçii*. İstanbul: Güneşli Kitaplığı.

Kılıcıoğlu, yapıtında çocuk işçilere odaklanır; onların sorunlarını sihirli bir değnekle düzeltmez. Çocuklara kendi yaşam şartları içerisinde daha iyisine nasıl ulaşacaklarının, verilen emeklerin karşılıksız kalmayacağını örneklerini sunar.

“Mahmut yarım yamalak gülümseyerek dışarı baktı. Arkadaşları öyle güzel oynuyordu ki... Uçuşup duran topun ardında uçuşup duruyorlardı. Çocuk onlara çok imrendi...”

Yazar, yapıtında yer verdiği karakterler, seçtiği izlek ve örtük iletiler aracılığı ile çocuklarla doğa ve insana ilişkin duyarlıklarını paylaşmıştır. Yapıtta yer alan karakterlerin inandırıcı olduğu, yapıtın başkişisi Mahmut’un okurun özdeşim kurabileceği özellikler taşımaktadır.

Türkçenin zengin anlatım olanaklarının örneklendiği yapıtta, yazarın sıkça kullandığı yansıma sözcük ve ünlemler anlatımı şiirsel ve akıcı yapmaktadır. Bu durumun çocukların okuma isteklerini artıracığı ve çocuk edebiyatı ilkeleri bağlamında değerlendirilen yapıtın çocukların okuma kültürü edinme sürecine katkı sağlayacağı söylenebilir.

“Mahalleye bir film ekibi gelmişti; gri damlı evlerde yaşayan, tozlu topraklı sokaklarda oynayan çocukların daha önce tanımadıkları, bambaşka bir dünyanın içine süzülürmelerini sağlamıştı...”(2013:101). Siz de Mahmut ve arkadaşları kılavuzluğunda başka dünyaların içine girmeye, yeni yaşam deneyimleri edinmeye ne dersiniz?

Demet GÜLÇİÇEK ESEN

EKT/GSE Araştırma Görevlisi

dgesen@ankara.edu.tr